

Advies resultaatafspraken gemeente Helmond, mei 2025

1. Wettelijke kader gemeente m.b.t. VVE:

- Jaarlijks overleg met onderwijs en houders kinderopvang (LEA)
- Voldoende VE-plaatsen en spreiding
- Toeleiding en bereik
- Doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool
- Resultaatafspraken
- Toezicht op VE in de kinderopvang

Over bovenstaande moet iedere gemeente zich jaarlijks verantwoorden naar ministerie van Onderwijs.

Er is toezicht door de Inspectie van het Onderwijs op de manier waarop de gemeenten de verplichtingen omtrent het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) nakomen, volgens artikel 160 WPO en artikel 15h WOT.

De inspectie bekijkt de volgende punten:

- *Is er ten minste jaarlijks overleg tussen de gemeente, de houders en de schoolbesturen*
- *Zijn er afspraken gemaakt over de definitie van de doelgroepkinderen voor voorschoolse educatie, de toeleiding, de doorlopende leerlijn en de resultaten van de voorschoolse educatie.*

Daarnaast wordt nagegaan of de gemeente zorg draagt voor voldoende voorzieningen in aantal en spreiding waar kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal deel kunnen nemen aan voorschoolse educatie.

Bron: [Waaruit bestaat het toezicht van de Inspectie op de gemeenten? | GOAB](#)

2. Wettelijke opdracht t.a.v. resultaatafspraken VVE:

- Een gemeente dient in ieder geval resultaatafspraken voor VVE te hebben gemaakt met de schoolbesturen po. In de meeste gemeenten wordt de kinderopvang hier ook bij betrokken. Schoolbesturen en gemeenten mogen aanvullende afspraken maken over andere onderwerpen, zoals de kwaliteit van voorschoolse educatie. De gemeente is ook verantwoordelijk voor de regie op de doorgaande lijn (samenwerking tussen voor- en vroegschool). Ook daar kunnen resultaatafspraken voor opgesteld worden.
- Resultaatafspraken zijn zinvol als deze ook worden gemonitord en geëvalueerd. Hierdoor kan er iets gezegd worden over de inzet van VVE. De resultaatafspraken zijn bedoeld als streven en niet als doelen die gehaald moeten worden. Ze zijn dus niet bedoeld als verantwoording van schoolbesturen aan gemeenten, maar als evaluatie van het beleid en als een uitgangspunt voor de kwaliteitsdialoog tussen de gemeente en schoolbesturen.

Vragen hierbij kunnen zijn:

- Zijn we overall tevreden over de opbrengsten van VVE?
- Zijn er gemeentebrede, beleidsmatige verbeteringen voor te stellen om te komen tot mogelijk hogere opbrengsten?
- Zijn er gemeentebrede, uitvoerende verbeteringen voor te stellen om te komen tot mogelijk hogere opbrengsten?

De kwaliteitsdialoog maakt deel uit van het bredere onderwijsachterstandenbeleid en de LEA. Om het beleid beter te borgen wordt een adequate kwaliteitscyclus aanbevolen.

- Het beoogde effect van de VVE, namelijk het terugdringen van (het risico op) achterstanden van kinderen, kan niet alleen in beeld gebracht worden met kwaliteitsafspraken. Hiervoor is informatie in termen van ontwikkelingsgroei nodig.

Bronnen:

3. Input vanuit werkgroep Ontwikkelkansen (VVE-Taal):

- De partners geven aan het liefst alleen minimaal te doen wat wettelijk verplicht is. De gemeente moet monitoren wat de input van voor- en vroegschoolse educatie is. De vraag is hoe breed of smal een gemeente dit wilt monitoren. Wat is er nodig voor de analyse op gemeenteniveau?
- Is het nog steeds belangrijk om de ontwikkelgegevens in kaart te brengen? En wat is dan realistisch om te kunnen verwachten?
- De groei meten belangrijker is dan de eindstand. De beginstand is een belangrijk onderdeel van de meting. Vanaf wanneer kan de beginstand gemeten worden? Kun je de groeiambitie per wijk stellen?
- Scholen en kinderopvanglocaties volgen al zelf de ontwikkeling van kinderen en analyseren de groei van de kinderen op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Voor hen heeft de VVE-monitor geen meerwaarde op schoolniveau. Als het voor de gemeente voldoende is, zijn globale resultaatdoelen voldoende vanuit de kinderopvang en basisscholen bezien. Dan hoeven niet alle specifieke kindgegevens aangeleverd te worden en dat zou al veel makkelijker zijn voor alle scholen en kinderopvanglocaties.
- De voorkeur wordt uitgesproken om alleen naar de doelgroepkinderen te kijken, omdat het hier uiteindelijk om gaat.

Bron: notulen werkgroep ontwikkelkansen 8-4-2025

4. Advies vanuit BCO op basis van bovenstaande input en ervaringen in andere gemeentes voor de monitor in Helmond over schooljaar 2024-2025:

1. **Alleen gegevens opvragen van VVE-kinderen.**
Wettelijk gezien zijn alleen de gegevens van de VVE-kinderen nodig waarover de gemeente informatie en ontwikkeling dient te verzamelen. Jaarlijks kan bepaald worden of het voor dat jaar een meerwaarde heeft om ook weer de gegevens van niet-doelgroepkinderen op te vragen wanneer vergelijking gewenst is op onderdelen.
2. **Alleen de kwantitatieve gegevens opvragen bij de voor- en vroegscholen**
Jaarlijks kan bepaald worden of het voor dat jaar wenselijk is om wel kwalitatieve gegevens op te vragen middels een vragenlijst. Dit is afhankelijk van het beleid en specifieke vragen hierbij vanuit de gemeente. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de regie op de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool en kan hiervoor aanvullend bepaalde gegevens willen weten.
3. **Bij de voorscholen het aantal VE-groepen en aantal VE-plekken opvragen.**
Deze informatie heeft de gemeente nodig voor de verantwoording naar Het Rijk.
4. **Er wordt over 2024-2025 gevraagd naar dezelfde ontwikkelgegevens als vorig jaar voor VVE, de schakel- en topklassen.**
Van belang is om iets te kunnen zeggen over de ontwikkeling en groei van VVE-kinderen zoals door de onderwijsinspectie aangegeven wordt in het verdiepend onderzoek naar resultaatafspraken (verschenen in maart 2024). Hoewel de wens van de werkgroep is om globaler ontwikkelgegevens aan te kunnen leveren, levert dat ons inziens uiteindelijk meer werk voor kinderopvang en scholen op en minder objectieve gegevens doordat zij zelf per kind de groei moeten aangeven i.p.v. alleen het aanleveren van gegevens uit een leerling- of groepsoverzicht en dat dit voor hen gedaan wordt.
Het VVE-aanbod bestaat uit vier ontwikkelingsdomeinen: taal, rekenen, sociaal-emotioneel en motoriek. De meeste gemeenten kiezen om de taalontwikkeling te monitoren (92%). Daarna volgen rekenontwikkeling (47%) en sociaal-emotionele ontwikkeling (51%). Het advies is om de huidige drie

domeinen die gemonitord worden te blijven monitoren, zeker om als grotere gemeente een vollediger beeld te hebben van de ontwikkeling en groei van de VVE-kinderen en de samenhang tussen de verschillende ontwikkelgebieden.

Van de schakel- en topklassen worden nog voor dit schooljaar ontwikkelgegevens opgevraagd zoals de voorgaande jaren, omdat het huidige beleid dit schooljaar nog heeft gelopen. Voor daarna zal bekeken moeten worden wat passend is bij het nieuwe beleidskader en hoe de scholen de taalsubsidie po in de praktijk inzetten. Zie ook advies 5 en 6.

5. **Voor andere initiatieven dan taalklassen kan vanaf 2025-2026 gekeken worden of en hoe dat meegenomen gaat worden in de monitor.**

6. **Resultaatafspraak uitstroomprofiel VO wordt vanaf 2025-2026 losgelaten.**

Voor de taalklassen of de taalondersteuning po zoals het gaat heten wordt de resultaatafspraak op het uitstroomprofiel van de topklassen na dit schooljaar losgelaten vanwege het nieuwe beleid.

7. **De ontwikkelgegevens van de VVE-kinderen worden op dezelfde wijze opgevraagd en aangeleverd als de afgelopen jaren. De gemeente zal dit coördineren.**

Om objectiever en vollediger vast te kunnen stellen of een VVE-kind groei doormaakt op de verschillende domeinen van VVE-aanbod én om te voorkomen dat scholen dit zelf per kind moeten gaan aangeven, worden dezelfde ontwikkelgegevens als de voorgaande jaren opgevraagd. Dat betekent dat de gegevens geanonimiseerd in een overzicht per kind of per groep VVE-kinderen vanuit het eigen observatiesysteem kan worden doorgestuurd naar de onderzoeksafdeling van de gemeente Helmond (contactpersoon Nicole Bongers). Dat kan een uitdraai zijn uit KIJK! of een ander kindvolgsysteem of er kan gebruik worden gemaakt van een Excelbestand waarin de gegevens worden ingevuld als men dat prettig vindt.

8. **Het voorstel voor de resultaatafspraken m.b.t. taal, rekenen en sociaal-emotioneel is als volgt:**

- *Minimaal 90%* van de VE-peuters die met een taalachterstand instromen en minimaal 12 maanden op een VE-locatie hebben gezeten, heeft minimaal een gemiddelde groei gemaakt op “spraak-taalontwikkeling en geletterdheid”, “gecijferdheid en cognitieve ontwikkeling” en “basissenmerken en betrokkenheid” of vergelijkbare items ten opzichte van het eigen observatiesysteem.
- *Minimaal 90%* van de VVE-kleuters die met een taalachterstand instromen, heeft aan het eind van groep 2 minimaal een gemiddelde groei gemaakt op “spraak-taal ontwikkeling en geletterdheid”, “gecijferdheid en logisch denken” en “basissenmerken en betrokkenheid” of vergelijkbare items ten opzichte van het eigen observatiesysteem.
- *Minimaal 90%* van de doelgroepkinderen die extra taalaanbod hebben ontvangen (in de vorm van een taalklas of een andere vorm van extra taalondersteuning), heeft aan het eind van het schooljaar minimaal een gemiddelde groei gemaakt op “spraak-taal ontwikkeling, geletterdheid en/of begrijpend lezen” ten opzichte van het eigen observatiesysteem en/of op toetsen in het leerlingvolgsysteem vanaf groep 3.
- *Minimaal 90%* van de doelgroepkinderen die in een topklas hebben gezeten behaalt het 1F niveau en 55% het 2F niveau voor begrijpend lezen” in groep 8.

Een voorbeeld: een kind dat een half jaar achterstand heeft bij binnenkomst in de peutergroep of kleutergroep groeit ten minste gemiddeld of meer in het eigen observatiesysteem waardoor de achterstand niet groter wordt en liefst natuurlijk kleiner wordt of verdwijnt.

Kanttekening: BCO heeft in eerste instantie als advies 75% van de doelgroepkinderen aangegeven, omdat 90% van de doelgroepkinderen met minimale gemiddelde groei t.o.v. het eigen observatiesysteem voor doelgroepkinderen erg hoog blijkt te zijn uit ervaring met andere monitors in

diverse gemeentes en de vorige monitors van Helmond. De werkgroep Ontwikkelkansen streeft echter naar hogere ambities dan 75% van de doelgroepkinderen. De werkgroep heeft op 27 mei 2025 aangegeven dat zij graag gaan voor minimaal 90% van de doelgroepkinderen die een gemiddelde groei laat zien i.p.v. 75% op de eerste drie punten. Streven is eigenlijk 100%. Maar vanaf 90 tot 100% is voor de werkgroep acceptabel. Er zou gewerkt kunnen worden met een stoplichtsysteem waarbij 90% als groen of lichtgroen wordt aangegeven.

Het advies is om ook het eindniveau in kaart te brengen m.b.t. taal, rekenen en sociaal-emotioneel. Dat levert voor locaties geen extra werk op, omdat ze de gegevens al aanleveren voor de groeigegevens. Hier dan wel een onderscheid maken in de domeinen, omdat we zien dat sociaal-emotioneel en rekenen altijd hoger scoort dan taal. **Voorstel eindniveau:**

- Voor minimaal 60% van de VE-peuters en VVE-kleuters is de taalontwikkeling gemiddeld of bovengemiddeld.
- Voor minimaal 80% van de VE-peuters en VVE-kleuters is de rekenontwikkeling gemiddeld of bovengemiddeld.
- Voor minimaal 90% van de VE-peuters en VVE-kleuters is de SE ontwikkeling gemiddeld of bovengemiddeld.

Bronnen: het advies van de percentages van het eindniveau en groeiniveau komen voort uit vorige monitors van Helmond, andere gemeenten en vanuit landelijke bevindingen. Het is afhankelijk van de gemeente wat er wordt gekozen. Bij andere gemeentes zien we bijvoorbeeld de volgende percentages:

- In H. bijvoorbeeld wordt bij alle domeinen 80% groei aangehouden.
- In M.: 70% bij niveau taal en 80% bij niveau rekenen
- In V.: taal groei 90%, niveau 50%, rekenen groei 90%, niveau 80%